

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

Protokolant Kinga Sternik

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga
w sprawie **K. W.**

skazanego z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 64 § 1 kk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 18 kwietnia 2024 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Złotoryi

z dnia 15 lutego 2023 r., sygn. akt II K 452/22,

**uchyla wyrok w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie
przekazuje Sądowi Rejonowemu w Złotoryi do ponownego
rozpoznania.**

[J.J.]

Jarosław Matras Dariusz Kala Marek Pietruszyński

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Złotoryi wyrokiem z dnia 15 lutego 2023 r., sygn. II K 452/22 uznał K.W. za winnego popełnienia czynu stanowiącego występki z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go na karę 3 lat pozbawienia wolności. Nadto uznał go za winnego popełnienia czynu polegającego na prezentowaniu małoletniej poniżej 15 lat X.Y. za pomocą systemu teleinformatycznego treści pornograficznych, a przez to działaniu na jej szkodę, tj. popełnienia czynu z art. 200 § 3 k.k. i za to skazał oskarżonego na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Jako karę łączną orzeczono 3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 41a § 2 i § 4 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz kontaktowania się w jakikolwiek sposób z pokrzywdzoną oraz zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów, na okres 3 lat. W związku z przypisanym czynem z art. 280 § 1 k.k. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego.

Wyrok ten uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Kasację od tego wyroku na niekorzyść skazanego w części dotyczącej orzeczenia o środka karnym, w zakresie braku rozstrzygnięcia o zakazie, o którym mowa w art. 41 § 1a k.k. wniósł Prokurator Generalny.

W kasacji zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa materialnego, a to art. 41 § 1 a zdanie drugie k.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego jako sprawcy, któremu przypisano odpowiedzialność karną za czyn z art. 200 § 3 k.k. środka karnego w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, w sytuacji gdy z treści art. 41 § 1 a k.k. wynika, że w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego orzeczenie tego środka karnego na czas określony lub dożywotnio jest obligatoryjne.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy, w tym zakresie, Sądowi Rejonowemu w Złotoryi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Przepis art. 41 § 1a k.k. – w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2017 r., a więc zarówno w czasie popełnienia zarzucanego czynu, jak również w dacie wyrokowania – stanowił, że sąd orzeka zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego.

Użycie przez ustawodawcę określenia „orzeka” przesądza, że w przypadku aktualizacji przesłanki z art. 41 §1a k.k. zastosowanie przez sąd wskazanego środka karnego jest obligatoryjne i to niezależnie od tego, czy sprawca przestępstwa przeciwko wolności seksualnej uprzednio zajmował tego rodzaju stanowisko lub wykonywał zawód tego rodzaju i czy popełniony czyn pozostawał w związku z funkcjonalnym zakresem prowadzonej działalności (por. wyrok SN z 18 kwietnia 2023 r., IV KK 56/23).

W konsekwencji brak takiego obowiązkowego rozstrzygnięcia w wyroku stanowi rażące naruszenie prawa materialnego.

Oskarżony K. W. skazany został za przestępstwo z art. 200 § 3 k.k., którego przedmiotem ochrony jest wolność seksualna małoletniego. Oznacza to, że na sądzie *meriti* ciążył obowiązek orzeczenia omawianego środka karnego. Wykazane uchybienie miało, co nie budzi wątpliwości, istotny wpływ na treść wyroku, ponieważ oskarżony z nieuprawnioną korzyścią nie został ograniczony w możliwości podjęcia szeroko pojętej działalności, w której miałby nieograniczony kontakt z małoletnim, pomimo że został skazany za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej.

W kontekście przedstawionych wywodów podnieść nadto należało, że zmiana treści przepisu art. 41 § 1a k.k. od dnia 1 października 2023 r.- zgodnie z treścią ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022.2600 z dnia 13 grudnia 2022 r.) nie wpływa na sytuację prawną

oskarżonego, gdyż w dalszym ciągu w związku ze skazaniem sprawcy za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej na szkodę małoletniego sąd ma obowiązek orzeczenia omawianego środka karnego.

W związku z tym należało uchylić wyrok Sądu Rejonowego w Złotoryi w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie przekazać temu Sądowi do ponownego rozpoznania, w trakcie którego powinien uwzględnić przedstawioną argumentację prawną.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[ał]

Jarosław Matras Dariusz Kala Marek Pietruszyński